

מערך שיעור החופש הגדול

החופש הגדול הוא תקופה במהלכה לתלמידים יש הזדמנות ליישם ולתרגל את כל מה שלמדו במהלך השנה בחינוך פיננסי. לפניכם שיעור המציע כיצד לשלב את כל הנושאים שנלמדו במהלך השנה ולסייע לתלמידים בתכנון פרקטי ומוצלח לחופש הגדול.

הפעילות מורכבת משני פרקים המתייחסים לשני היבטים שונים של חופשת הקיץ: (1) צרכנות נבונה משפחתית בחופשת הקיץ ו-(2) ניהול תקציב אישי בחופשת הקיץ.

הפעילות מיישמת כלים שנלמדו בפרקי התקציב והצרכנות. במהלך הפעילות התלמידים בונים תקציב ומתכננים את ההוצאות חופשת הקיץ על בסיס הכנסות צפויות.

קהל יעד: תלמידי כיתות ט'-י"ב

משך הפעילות: 45 דקות

מטרות:

1. יישום כלים לצרכנות נבונה בנושא ההוצאות המשפחתיות בקיץ.
2. יישום כלים שנלמדו בפרק התקציב על תכנון ומעקב תקציב אישי לחופשת הקיץ.
3. מוטיבציה לתלמידים להתנהלות פיננסית מיטבית בחופש הגדול.

עזרים:

1. מצגת
2. דפי עבודה עלויות החופש הגדול למשפחה ותכנון החופש הגדול
3. לוח מחיק וטוש
4. מקרן
5. אינטרנט

ידע מוקדם: ניהול תקציב וצרכנות נבונה.

מהלך המפגש:

פעילות	נושאים/מושגים	משך
פתיחה	לקראת החופש הגדול	10 דקות
כמה החופש עולה למשפחה	הוצאות נלוות, שלושת המסלולים של גובה החופשה המשפחתית.	15 דקות
מעגל ההשפעה של התלמידים	כלים פרקטיים לתלמידים לתכנון החופש הגדול ובניית תקציב.	15 דקות
סיכום	צרכנות נבונה, תכנון ומעקב תקציב הם כלים חשובים לחופשת קיץ מוצלחת	5 דקות

פתיחה- לקראת החופש הגדול (10 דקות):

שקופיות 1-3

1. תזכורת לנושאים מרכזיים מהפרקים בנושא הכנסות, צרכנות נבונה, תקציב וחיסכון ומבקשים מהתלמידים להסביר כיצד הם רלוונטיים לחופש הגדול.

דוגמאות:

- ההכנסות שלנו: החופש הגדול הוא תקופה שבה בני נוער רבים בוחרים לעבוד. צריך להקפיד לשים לב לזכויות המגיעות להם כעובדים, לבדוק באופן מדויק את תלוש המשכורת. בפן האישי כדאי להדגיש בפני התלמידים כי לצד העבודה, החופש הוא גם תקופה חשובה למנוחה ולצבור כוחות לקראת השנה החדשה.
- ההוצאות שלנו: החופש הוא תקופה לבילויים רבים דוגמת מסיבות, טיולים, מפגשים עם חברים ועוד. הכלים שהתלמידים רכשו בתחום הצרכנות הנבונה רלוונטיים כמובן גם לקיץ- איך לחסוך כסף בקניות, השוואות מחירים וצרכנות נבונה ומבוקרת.
- תכנון תקציב: כפי שיעלה בשיעור הנוכחי, כדאי וחשוב לתכנן את חופשת הקיץ באופן מדויק. תכנון התקציב יכול תכנון חודשי, הצבת יעדים, מעקב ובקרה.
- חיסכון: הקיץ זו הזדמנות לחסוך כסף בשביל היעדים שלנו. על אף שלא נתעמק בכך בשיעור, במהלך השנה למדתם על אפיקי חיסכון, טיפים לשמירה על החיסכון.

2. מבקשים מהתלמידים לספר על התכניות השונות שיש להם לקראת החופש הגדול. מומלץ לכתוב את התשובות על הלוח או לחלופין למנות את הדברים ע"י השימוש במצגת.

כמה החופש עולה למשפחה (15 דקות):

שקופיות 4-6

הפעילות בנויה בהדרגתיות, ובשלב הראשון אנחנו דנים בגובה ההוצאות המשפחתיות לקראת החופש הגדול. מכיוון שלתלמידים יהיה קשה לתת הערכה מספרית לגובה העלות של כל סעיף, אנחנו מאירים להם נקודות הקשורות להוצאות נלוות של כל פעילות במסגרת הקיץ שישמשו אותם לחלק הבא בשיעור.

להלן שתי אפשרויות שונות לביצוע חלק זה (בחרו מה שהכי נכון ומתאים לכם):

1. **עבודה בזוגות:** חלקו את הכיתה לזוגות ולכל זוג חלקו את דף העבודה הוצאות נלוות.

2. **דיון כיתתי משותף:** ביחד עם הכיתה למלא את הטבלה במסגרת דיון.

לאחר שלב זה, חשפו בפני התלמידים את התוצאות ודונו איתם בעלויות הקיץ מלבד כיף בילוי וחופשה. עבור משפחות רבות בישראל, הקיץ הוא גם הוצאה גדולה מעבר לתקציב הרגיל המשפחתי.

בדקו האם גובה ההוצאות הפתיע אותם.

מעגל ההשפעה של התלמידים (15 דקות):

שקופיות 7-14

בחלק זה בשיעור אנחנו דנים ביכולת השפעתם של התלמידים על הוצאות החופש הגדול. החופש הגדול הוא הזדמנות מצוינת עבורם ליישם את מה שנלמד במהלך השנה באמצעות הכלים שתציעו להם.

התחילו איתם בהכנת תקציב אישי לחופש הגדול, בדיקת המאזן לקראת החופש הגדול באופן ראשוני. מתוך תהליך בניית התקציב יעלה צורך בתכנון מדוקדק יותר לקראת החופש הגדול, כפי שמופיע בשלבים הבאים:

שלב 1: הכנסות: תכנון הכנסות במהלך החופש. לפני שאנחנו מבזבזים רצוי שנדע כמה כסף יש לנו לשם כך בכדי שלא נוציא או נתחייב לדברים שאין באפשרותנו.

בשלב זה חשפו בפני התלמידים את טבלה ההכנסות והמליצו להם למלא (שקף נסתר 10)

שלב 2: עלויות ההוצאות שלנו: תכנון כללי של עלויות ההוצאות באמצעות רשימה כללית של תכניות לחופש כולל עלויות. אחרי שאנחנו יודעים כמה כסף יש לנו זה השלב לחשוב על מה נוציא אותו.

בשלב זה חשפו בפני התלמידים את טבלת ההוצאות (שקף נסתר 11)

למתקדמים: (כל מי שלמד תקציב השנה)

שלב 3: תכנון לפי ימים (שיבוץ ההוצאות לאורך החופש): תכנון דקדקני בו משבצים את הרשימה לכל אורך החופש ובודקים מאזן. כלומר, בודקים אם יצא לנו הגיוני- שיש יותר הכנסות מהוצאות. יכול להיות שחישבנו יותר מידי או פחות מידי פעילויות.

בשלב זה חשפו בפני התלמידים את לוחות החופש לחודשים יולי ואוגוסט (שקפים נסתרים 12-13)

שלב 4: מעקב ובקרה יומי ע"י סיכום סך ההוצאות מדי יום גם המתוכננות וגם אלו שאינן צפויות. הטבלה אותה הצגתם בשקפים משמשת גם לבקרה. לחלק מהתלמידים זה שלב מתסכל, אבל חשוב מאוד כדי לרשום בסוף כל שבוע כמה באמת הוצאנו.

שלב 5: מעקב ובקרה שבועי ע"י סיכום ההוצאות השבועיות והחסרת סכום זה מהתקציב של אותו חודש. בשונה מהשלב הקודם שבו רק מסכמים מצב אישי, בשלב זה מקבלים גם החלטות לשבועות הבאים.

סיכום (5 דקות):

שקופיות 14-16

בשקפים אלה מופיעים עוד כלים שיכולים לסייע לתלמידים במהלך החופש.

בשקופית 14 עומדות לרשותכם מספר שאלות שיכולות לסייע לתלמידים בבקרה אחר התכנון שלהם במהלך הקיץ.

שקופית 15 מציעה כלים נוספים לבקרה ומעקב אחר התקציב.

השתמשו בהזדמנות זו לסכם את הנושאים שנלמדו בפעילות, ומה הדברים החשובים לכם ביותר שהתלמידים יקחו מהפעילות (לדוגמא חיסכון, תכנון, עמידה ביעדים, מעקב ובקרה וכדו').